

Dünya bizi terk etmeden evvel biz ne yapmalıyız?

Çünkü, o seni terk etmeden evvel sen onu terk edersen, hayrını alır, şerrinden kurtulursun. Fakat vaziyet makuse olursa, kaziye de makuse olur

* İ'lem eyyühe'l-aziz!

Yarın seni zillet ve rezaletlere maruz bırakmakla terk edecek olan dünyanın sefahetini bugün kemal-i izzet ve şerefle terk edersen, pek aziz ve yüksek olursun. Çünkü, o seni terk etmeden evvel sen onu terk edersen, hayrını alır, şerrinden kurtulursun. Fakat vaziyet makuse olursa, kaziye de makuse olur.

Mesnevî-i Nuriye, Zerre, s. 157

* Dünyanın üç yüzü var.

Birinci yüzü, Cenâb-ı Hakkın esmâsına bakar; onların nukuşunu gösterir, mânâ-i harfiyle, onlara âyinedarlık eder. Dünyanın şu yüzü, hadsiz mektubât-ı Samedâniyedir. Bu yüzü gayet güzeldir; nefrete değil, aşka lâyıktır.

İkinci yüzü, âhirete bakar; âhiretin tarlasıdır, Cennetin mezraasıdır, rahmetin mezheresidir. Şu yüzü dahi, evvelki yüzü gibi güzeldir; tahkire değil, muhabbete lâyıktır.

Üçüncü yüzü, insanın hevesâtına bakan ve gaflet perdesi olan ve ehl-i dünyanın mel'abe-i hevesâtı olan yüzdür. Şu yüz çirkindir. Çünkü fânîdir, zâildir, elemlidir, aldatır. İşte, hadîste vârid olan tahkir ve ehl-i hakikatin ettiği nefret, bu yüzdedir.

Kur'ân-ı Hakîmin kâinattan ve mevcudâttan ehemmiyetkârâne, istihsankârâne bahsi ise, evvelki iki yüze bakar. Sahabelerin ve sâir ehlullâhın mergub dünyaları, evvelki iki yüzdendir.

Sözler, 32. Söz, 2. Mevkîf, s. 571

* DÜNYAYI KESBEN DEĞİL, KALBEN TERK ETMELİ

İ'lem eyyühe'l-aziz!

Dört şey için dünyayı kesben değil, kalben terk etmek lâzımdır:

1. Dünyanın ömrü kısa olup, sür'atle zeval ve guruba gider. Zevalin elemiyle, visalin lezzeti zeval buluyor.
2. Dünyanın lezâizi zehirli bala benzer. Lezzeti nisbetinde elemi de vardır.
3. Seni intizar etmekte ve senin de sür'atle ona doğru gitmekte olduğun kabir, dünyanın ziynetli, lezzetli şeylerini hediye olarak kabul etmez. Çünkü dünya ehlince güzel addedilen şey, orada çirkindir.
4. Düşmanlar ve haşerât-ı muzırta arasında bir saat durmakla dost ve büyükler meclisinde senelerce durmak arasındaki muvazene, kabirle dünya arasındaki aynı muvazenedir. Maahaza, Cenâb-ı Hak da bir saatlik lezzeti terk etmeye dâvet ediyor ki, senelerce dostlarıyla beraber rahat edesin. Öyleyse, kayıtlı ve kelepçeli olarak sevk edilmezden evvel, Allah'ın dâvetine icabet et.

Fesübhanallah, Cenâb-ı Hakk'ın insanlara fazl ve keremi o kadar büyüktür ki, insana vedia olarak verdiği malı, büyük bir semeni ile insandan satın alır, ibka ve himaye eder. Eğer insan o malı temellük edip Allah'a satmazsa, büyük bir belâyâ düşer. Çünkü o malı uhdesine almış oluyor. Halbuki kudreti taahhüde kâfi gelmiyor. Çünkü, arkasına alırsa, beli kırılır, eliyle tutarsa, kaçır, tutulmaz. En nihayet meccânen fena olur gider, yalnız günahları miras kalır.

Mesnevî-i Nuriye, s. 106

LÛGATÇE:

mânâ-i harfî: Birşeyin Yaratıcısına bakan, onu târif eden ve tanıtan mânâsı.

kaziye: Hüküm.

makuse: Aksi olarak, tersinden.

ibka: Bâkileştirmek, devamlı etmek.

temellük: Sahiplenme, kendine mâl etme.

meccânen: Ücretsiz, parasız.

istihsankârâne: Beğenerek, güzel bularak.